

JÁSZAPÁTI ÉS VIDÉKE.

Társadalmi és közgazdasági hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő: ifj. Imrik József. Telefon-szám: 9.	Egyes szám ára 20 fillér. Nyilttér soronként 40 fill. Kéziratokat vissza nem adunk.
Egész évre	8 kor.		
Fél évre	4 "		
Negyed évre	2 "		

Kir. tanfelügyelői kirendeltség Jászberényben.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy b. lapjában helyet foglalhasson e cikkeske, mely talán alkalmas lesz arra, hogy az intéző körök figyelmét egy igen szükséges és célszerű intézmény eszméjére terelve, azt valóra váltani segítsen.

Aki a címet látja, már tisztában van azzal, mit szándékozik e sorok írója elérni, s ha gondolkodik is egy kevéssé róla, lehetetlenség be nem látnia, hogy a népnevelésre nézve fontos okokból mennyire szükség van ez intézményre a Jászságban.

Tudjuk, hogy megyénk iskoláinak központi felügyelete — mint a vármegye székhelyén — Szolnokon van elhelyezve. Ámde a Jászságra nézve ezen központi felügyelet intenzivitása — a rossz közlekedési viszonyok miatt igen megvan nehezítve. Ha csak a

megyei térképre tekintünk, láthatjuk, hogy a központ a Jászságra nézve csak kényyszerűségből központ, mert az a két szál vasutvonal egyike gravitál csupán Szolnok felé — ismétlem szükségből, — s az is mindössze Jászberényt, Pusztamonostort és Jászfényszarut kapcsolja csupán Szolnokhoz, a másik pedig Ujszászon csatlakozással Budapest felé bonyolítja le helyi forgalmát, Szolnok felé ugyszólván alig van csatlakozása, s az is sok kellemetlenséggel jár az utasra. — E két vasutvonal tehát a jász községek iskolái felügyeletének elősegítésére alig alkalmas. A jász községek legnagyobb része kívül esik e vasúti vonalakon.

Ha pedig a törvényhatósági és egyéb utakat nézzük, azok meg a természetes központban, Jászberényben futnak össze. Már most annak, aki Szolnokra akar jutni, a körülfekvő községekből még éjjel utra kell kelnie, hogy a reggeli vonattal indulva idejében Szolnokon lehessen, míg ugyan-

ezen időre Jászberénybe sokkal egyszerűbben eljuthat. Ezen természetes és pedagógiai igen fontos körülmény teszi szükségessé a jászságban egy külön központi felügyelet szervezését.

De másként kényelmi szempontból is érdeke a Jászság iskoláinak ilyenformán szervezendő felügyelete. Mig egyrészt könnyebben és gyorsabban lehet majd az iskolák ügyeit, valamint a tanítók és iskolafenntartó hatóságok személyi és egyéb ügyeit is lebonyolítani, másrészt — azáltal, hogy a szolnoki központi kir. tanfelügyelőség ügykezelésében nagymérvű könnyebbség áll be — úgy a központi tanfelügyelőség, mint a jászberényi kirendeltség sokkal könnyebben tudhat a törvény azon rendelkezésének eleget tenni, mely kimondja a tanfelügyelőnek a kerületébe tartozó összes iskolákat évenként kétszer, de legalább egyszer meglátogatni. Hogy ez a rendelkezés a fentebb vázolt körülmények között mily kivihetetlen, az világos.

T Á R G A.

Mikor volt a leghidegebb tél?

(Folytatás.)

Piacra vitt tojások megrepedtek s viaszszá fagytak a hidegtől. Jól öltözött személyeknek kezeik, állaik, orruk, lábaik fagytak le. Harlingenben január 27-én két egyén teljes ájulásba esett a hidegtől, s csak nehezen tért magához. Hollandban egy korcsolyázónak kezei, lábai lefagytak s kevésbe mult, hogy bele nem halt, mert betérve egy fogadóba, ott majdnem elaludt, s kezeit hideg víz helyett langyosba merítette. Németországon Landauban hat katona fagyott meg, Lippében és Magyarországon is sokan fagytak meg utközben. Montmorencyben a fagy behatolt a pincékbe és csonttá keményítette az ott levő gyümölcsöket és más élelmi szereket. Ugyanazt tapasztalták Triesztben. Hollandban

a pincékben fülhalmozott vörös, fehér és rajnai borok fagytak meg, sőt több helyen a fűtött szoba szomszédságában szekrényekben tartott borok is. Amsterdamban egy borkereskedő cég összes palackokba huzott borai befagytak a pincében, s a dugók kipattantak a palackokból. Mi több, ugyanott egy korsó seltsi víz is befagyott, dugója kilódult, s a korsó nyakából kitudult víz egy ujnyi hengeralaku jégcsappá fagyott a korsó szájánál. Barmokkal telt istállóba is behatolt a fagy s jéggé merevítette vizöket.

A vadak éhségtől és hidegtől halálra gyötörve hulltak rakásra. Fák hasadtak meg nagy recsegéssel. Majdnem hihetetlen, de egykoruk tudósítanak, hogy a tüzhöz tett viznek az az oldala, mely a tüztől távolabb állott, megfagyott. Maga a szesz és pálinka is jégburkot öltött a levegőn.

Swinden tanár gondosan egybeállította az Európa különböző helyein észlelt hőmérsékleteket. Ezek szerint Helmstadtban jan. 27-én a legnagyobb hideg 11° 8 Fahrenheit (19° 5

Reaumur). Württembergben febr. 1-én 13° 2 Fahr. (20.; R).

Lipcsében jan. 28-án 17° 5 Fahr. (22 R.)
Drezdában jan. 20-án 24 1/4 Fahr. (25 R.)
Chemnitzben ugyan e a nap 26. 5 Reaumur volt. Tegyük hozzá, hogy Párizsban jan. 11, 12, 13-án a hó 5 hüvelyk magas volt, de másutt a 18° hüvelyket is elérte. A jég 15 hüvelyk vastag volt a Rajnán, 17. 5 hüvelyk vastag Leuwardemben, de sehol sem érte el az 1740-ki nagy tél magasságát, a mikor Hollandban a Meuse folyón 39 hüvelyk vastag jégréteget is találtak.

Különösen a halak szenvedtek sokat a hidegtől. Tömegesen találtak döglött halat a tengerparton Franciaországban, Olaszországban, Velencében. A flandriai parton, Nieuport közelében, számos olyan madarat láttak, a melynek csak az északi sarkon, Spitzbergánál fordulnak elő. Havreba is sok idegen madár érkezett éhségtől, fáradságtól kimerülve, úgy, hogy kézzel lehetett fogni. Láttak verebet leesni röpülése közben.

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT VÉGKIÁRUSÍTÁS.

Üzletem teljesen ujjaalakítása előtt raktáramat végkiárusítom, ritka alkalom kínálkozik tehát a tisztelt vevőközönségnek, első rendű minőségű árucikkeket 20—50 %-al az előirt szolid rendes árnál olcsóbban beszerezhetni.

Kiárusításra kerülnek:

férfi ingek, alsó nadrágok, zsebkendők, nyakkendők, kalapok, női- férfi és gyermekcipők, női bluzok, övek, szőrmeboák, kötények, ernyők, gyermekruhák, harisnyák és egyéb raktáron levő uri és női divatcikkeket.

KALMÁR MIKSA cipő, kalap, divat és fehérenemű különlegességek áruháza

Alapítotott 1888.

SZOLNOK, főtözsde mellett.

Alapítotott 1888.

Ime az okok röviden, melyek a kir. tanfelügyelőségi kirendeltség szervezését szükségessé teszik. Hanem most nézzük, mi módon történnek a szervezés, illetve nincsenek-e akadályai.

Mint már említettem, a kirendeltséggel a szolnoki kir. tanfelügyelőség munkamennyisége nagy mértékben csökkenni fog, elvonatván ügykörétől a Jászság. A munka csökkenésével a most meglevő munkaerő egyrésze is nélkülözhető. Hisz így történt az ország több megyéjében, mint Bihar, Nyitra, Torontál, Hunyad, Pest, Zemplén stb. vármegyékben, hol a tanf. kirendeltség megszervezésekor a nmélt. közokt. kormány a vezetéssel a segéd-tanfelügyelőket bizta meg. Tehát a kirendeltség szervezése egyszersmind új állás szervezését is nem teszi szükségessé, hanem csupán a megyei kir. segéd-tanfelügyelőt bizná meg ugyanazon minőségében.

Anyagi áldozatokkal a kormány részéről csak annyiban járna, hogy a hivatali helyiség bérletére kellene bizonyos — az ügy fontossága mellett számba sem jöhető — összeget a kirendeltség részére átalányképen utalványozni.

Veszíteni tehát senkisésem veszíthet, sem a miniszterium, sem a megye, sem a Jászság, sőt csak nyer. Ilyformán végre lenne hajtható az iskolalátogatások tárgyában kiadott rendelet. Hogy pedig ez mily erkölcsi hasznot biztosít, azt megbecsülni is alig lehet. A központi kir. tanfelügyelőség munkája is könnyebbé válna, Jászberény és a Jászság pedig iskolai ügyeinek intézésében egy helyi fórumot, mely minden idevonatkozó ügyében közel van akár a felső, akár az alsó Jászságnak.

Az 1776-ki tél korántsem volt oly hosszú, mint az 1740-ki, de sokkal szigorubb. Különös, hogy a velencei lagúnák, melyek 1740-ben dacára a hideg intenzívebb erejének, szabadon maradtak, 1776-ban annyira befagytak, hogy a szárazfölddel való közlekedés csak úgy volt lehetséges, hogy a jeget megtörték. Ez történt 1709-ben is. E két éven kívül még nevezetes hidegekről emlékeznek a feljegyzések a múlt században az 1731, 1749, 1758 és 1767 évekből, tehát — különösen — kilenc évről, kilenc évre.

A kik a természet rejtélyes játékaik iránt érdeklődnek, a nagy telek e periodikus viselkedésének törvényét az ideai és az 1879-diki zordon tél által is könnyen igazolva láthatják.

I.

Babért kötni koszoruba
Nem nehéz dolog.
Nehezebb találni hozzá,
Férfi-homlokot.

II.

Borostyán és gyöngéd kedély
Támaszt keresve hisz, remél;
Ha nem lel fát, falat,
Rá földi szenny tapad,
S nem ér több nyarat.

Eddig ez üggyről.

Most pedig, midőn soraimat az érdeklődők és szakembereknek szives jóakarataiba ajánlom, — a tekintetes szerkesztő urnak köszönetet mondva vagyok

őszinte tisztelettel

Tanító.

H I R E K.

Nagy idők tanuja. Egy öreg 48-as honvéd, *Tajti Honor* János helybeli lakos, földbirtokos halt meg a héten, január 18-án. Hetvennyolc évet élt le tisztességben és köztiszteletben. Január 19-én délután temették el nagy külső pompa és általános részvét mellett. — A haza egy jó fiát, a község egy érdemes polgárt, a helybeli Horváth és Rusvay családok szerető rokonukat veszítették el benne.

Közgyűlések. A *Jászapáti Kölespénztár részvénytársaság* f. hó 30-án, szombaton délelőtt 10 órakor tartja meg 25-ik évi rendes közgyűlését saját épületében.

A *Jászapáti gőzmalom és gőzfűrésztársaság* f. évi február 2-án délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlését a központi iskola épületében.

Farsangi hírek. Szolnok város jogász-társadalmá f. évi február 6-án este 9 órakor a „Nemzeti Szálló” termében *jurista-táncestélyt* rendez. A száz tagból álló rendezőség élén *Haraszti* Emil dr. törvényszéki bíró és *Kele* József dr. vm. főügyész állanak. Belépődíj személyenként 4 korona.

A *helybeli szögvégi rk. olvasóköri* f. évi február 2-án este a nagyvendéglőben táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 2 K 40 f.

A *szentandrászi gazdaközönség* ma, január 24-én este a Külső-vendéglőben zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj 2 kor. 40 fillér.

A *szentandrászi rk. olvasóköri* f. hó 24-én este a Korona-vendéglőben zártkörű táncmulatságot rendez. Belépődíj 2 korona.

A *helybeli kiséri-uti rk. olvasóköri* f. évi január 30-án este a nagyvendéglőben táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenként 1 korona.

József kir. herceg Jászberényben.

József kir. herceg dandár parancsnok f. hó 14-én kíséretével Jászberényben időzött, az ottani honvéd zászlóalj megvizsgálatára. A vasutól egyenest a borsóhalmi gyakorlótérre hajtatott, hol a lövészeti gyakorlatokat nézte meg. Délben a kaszárnyát vizsgálta, délután 3 órakor a tisztí étkezőben a tisztikarral ebédelt, utána ismét a gyakorlótérre hajtatott, honnan csak este, a 7 óras vonattal utazott el Budapestre. Szem-

léjének eredményével teljesen meg volt elégedve s ezért a tisztikarnak elismerését fejezte ki.

„Budavár bevételét” megrendelte a főváros. *Vágó* Pál festőművész nagyszabású koncepcióját, *Budavár bevételét* a múlt hét szombatján véglegesen elfogadta Budapest székes főváros s megbizta a hirneves művészt, hogy azt nagy arányokban fesse meg. Honorariumképpen 40.000 koronát ajánlott fel Budapest a képért. — A jeles művész tehát ismét nagy és kiváló tehetségéhez mért feladathoz jutott; alkotása bizonyára egyike lesz a magyar nemzeti festőművészet legértékesebb és legnagyobb szerű kincseinek. Dicsőséget fog szerezni újra, mint már annyiszor, a magyar nemzeti kulturának s közvetve nekünk, a jászoknak is, akik mindenkor hűségese és tisztelő testvérei vagyunk s akik mindenkor büszkén valljuk őt, nemzetünk egyik legnagyobb és legértékesebb művészt, — a magunkénak.

Szabadelőadás a kisjárasi körben. Mint lapunk múlt számában megírtuk, f. hó 19-én, kedden délután *Khindl* Barna dr. helybeli gyakorló orvos szabadelőadást tartott a kisjárasi rk. olvasóköri nagytermében. Előadása, mely iránt igen nagy érdeklődés mutatkozott már előzőleg is, az egybegyűlt nagy hallgatóság élénk figyelmébe között folyt le. Közegészségügyi és köztisztasági kérdéseket tárgyalt. A lakás okserű építését, berendezését, tisztántartását, majd a ruházatkodás, táplálkozás fontos kérdéseit fejtegette. Foglalkozott a tüdővész iszonyu pusztításait meggátoló védekezés ismertetésével s lelkesen agitált az alkohol — minden baj, minden betegség eme legfőbb okozója ellen. — Elvezetés és tanulságos előadása végén valósággal ünneplte a hallgatóságot.

A jövő kedden, január 26-án délután 5 órakor *Markovits* Pal dr. helybeli plebános fog előadást tartani a kisjárasi körben.

Értekezlet a polgári iskola ügyében. A létesítendő polgári iskola ügyében kiküldött bizottság f. hó 19-én délelőtt értekezletet tartott, melyen *Berente* Miklós főbíró és *Szlávik* József igazgatót megbízták az építéshez szükséges tervek és költségvetések beszerzésével, hogy a szükségrendő költségek iránt mielőbb tájékozódás legyen szereshető s hogy így az építkezést, ha a terv addig valóban megéri a megvalósításra, — még a folyó évben megkezdeni lehessen.

682. szám

vh. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bir. végrehajtó az 1881. évi 60. t-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti kir. jbiróság 1908. Sp. II 202/3. sz. végzésével Dr. Popper Aladár ügyvéd által képv. Anisfeld és Ortner cég javára 29. kor. 16. fill. hátr. tőke és jár.; — a budapesti VI. ker. kir. jbiróság 1908. Sp. VIII. 2444/3. sz. végzésével Dr. Lichtenstein Adolf ügyvéd által képv. Widder és Lampl cég javára 56. kor. tőke s jár.; — végül ugyancsak a budapesti VI. ker. kir. jbiróság 1908. Sp. IV. 2581/3. sz. végzésével Dr. Burger Géza ügyvéd által képv. Mautner és Vilczek cég javára 332. kor. 78. fillér és jár erejéig Jászapáti különböző időben foganatosított végrehajtások alkalmával

le és felül foglalt és összesen 811. korona 40. fillérre becsült butorok, üzleti berendezés áruk és más egyéb ingóságok nyilvános bírói árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. jbiróság 1908. évi V. 364.2. sz. v. 432.2. és V. 447.2. sz. végzése folytán a fenti tőkekövelések, azok összes törvényes járulékaik és a még felmerülendő költségek erejéig, Jászapáti a jászkiséri uton leendő megtartására határnapul az 1909. évi február hó 1. napjának délelőtti 9 órája kintüzetik, és arra az árverezni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi 60. t.-cz. 107 és 108 §-ai értelmében készpénz fizetés mellett szükségesetén becsáron alulis a legtöbbet ígérőnek elfognak adadni.

Kelt Jászapáti 1909. évi január 9-én.

SZVITEK,
kir. bir. végh.

642. szám.
1908. vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltó törvényszéknek 1908. évi 74700 sz. végzése következtében Dr. Eri Ignác ügyvéd által képviselt Rác Testvérek cég javára 61 kor. 2 fill és 125 kor. 90 fill. és jár. erejéig foganatosított biztosítási végrehajtás utján le- és felül-foglalt és 2736 koronára becsült következő ingóságok u. m. cséplőgép, butorok, üsző és stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a jászapáti kir. járás-bíróság 1908. évi V. 262.10. számú végzése folytán a két ügyben eddig összesen 98 kor. 15 fillérben már bíróilag megállapított költségek erejéig, Tiszastúlyon hivatalból leendő megtartására 1909. évi január hó 29-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Jászapáti, 1909. január 9-én.

SZVITEK,
kir. bir. végrehajtó.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom ismerőseim mel és jóbarátaimmal, hogy Budapesten, VIII., József-utca 39. szám alatt vendéglőt nyitottam, hol mindenkor a legizletesebb, magyaros ételek és tiszta hamisítatlan borok állanak a nagyra-becsült vendégeim rendelkezésére.

Hazafias üdvözlettel
Imrik Ferenc.

❖ Hirdetések felvételnek. ❖

HIRDETMÉNY.

A „Jászapáti Kölcsonpénztár“ részvénytársaság

saját házában, 1909. évi január 30-án d. e. 10 órakor fogja megtartani

25-ik évi rendes közgyűlését

melyre a részvényesek ezennel tisztelettel meghivatnak.

T á r g y a k :

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Hitelesítők (3) kiküldése.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az 1908-ik évi zármérleg előterjesztése és a felmentvény megadása iránti határozat-hozatal.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés.
5. Felügyelőbizottság választása.
6. Az alapszabályok 58 §-nak módosítása.
7. Netáni indítványok.

Kelt Jászapáti, 1909. január 14-én.

Az igazgatóság.

MEGHIVÁS.

A Jászvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

t. r é s z v é n y e s e i t

1909. évi február hó 13-án délelőtt 10 órakor

az intézet saját helyiségében tartandó

XXIV. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSRE

tisztelettel meghívom.

A GYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság jelentése az 1908. üzletéről.
2. A felügyelőbizottság jelentése. 1908. évi zárószámadás és mérleg. Intézkedés a nyereség felosztása iránt. Felmentések megadása.
3. Az alapszabályok 66. §-ának b. és c. pontja hatályon kívül helyezése.
4. Az intézeti tisztviselőknek jutalék megszavazása. Az igazgatóság, választmány és felügyelőbizottság javadalmazásának megváltoztatása.
5. A vezérigazgató, osztályigazgatók, felügyelőbizottság és a választmányból sorrend szerint kilépő tagok helyébe újak választása.
6. Egyéb indítványok.

Kelt Jászkiséren, 1909. január 22-én.

FEJES DÁNIEL, elnök.

KIVONAT AZ ALAPSZABÁLYOKBÓL:

17. §. Minden részvény egy szavazatra jogosít.
18. §. Szavazati joggal csak az bir, akinek neve 90 nappal a közgyűlés előtt a részvénykönyvben szerepel.
19. §. Tisztviselők mint meghatalmazottak nem szavazhatnak.

Két évi jótállás

Varrógép raktár Jászkiséren.

Ne vegyen varrógépet részletfizet sre!

Legjobb gyártmányu karikahajos varrógép raktáromon --- --- --- 100 kor.
 Legjobb gyártmányu családi Singer-varrógép --- --- --- 56 kor.
 Diszes kiállítás, valamint ipari varrógépet külön árajánlattal szolgálók.

Üdöki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

TREBA ELEMÉR Jászkisér.

ÁDÁM BALÁZS

jászapáti téglagyárában félmillió darab
 .: kitűnő tégl a következő áron .:

ELADÓ:

I. osztályu égetett falazó tégl ezre
 32 korona; ötvenezer drb. vételénél
 ezre csak 31 korona; százezer da-
 rab vételénél ezre csak 30 korona,
 .: Vasas tégl ezre 38 korona. .:

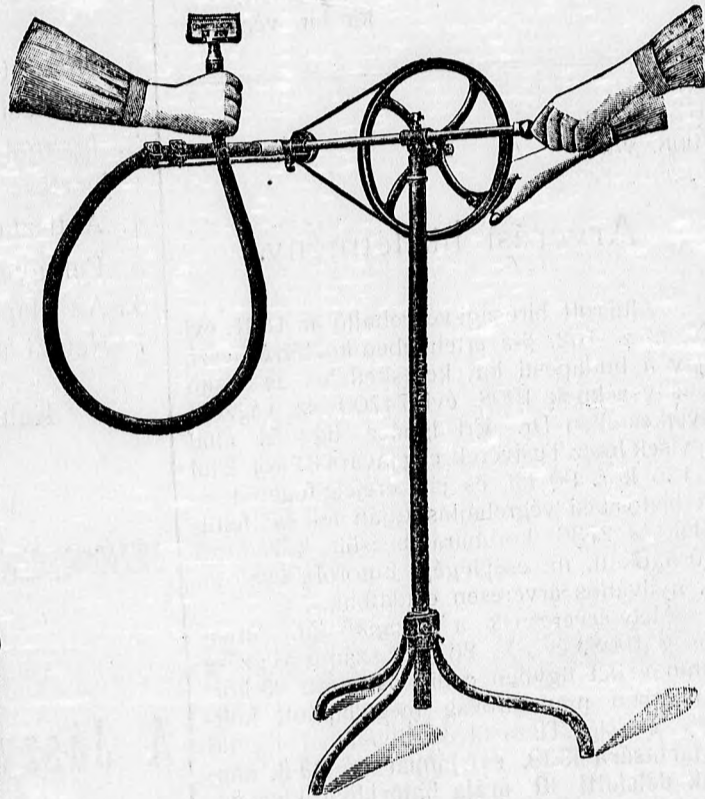
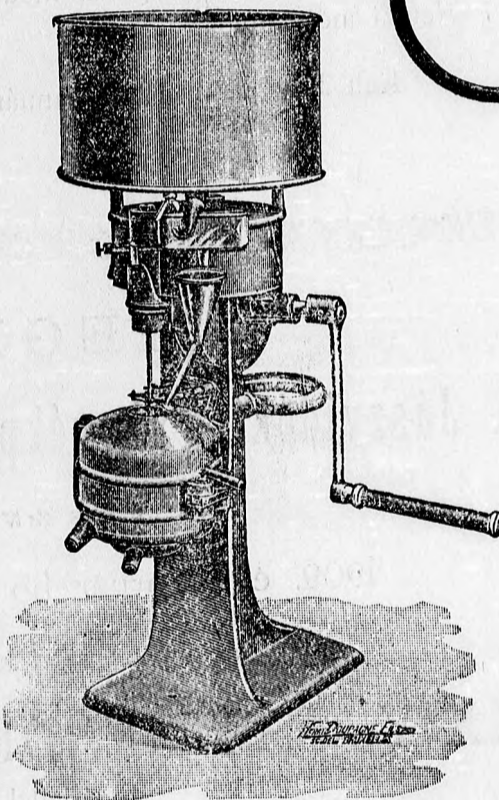
:: Idom-küttégl ezre 38 korona. ::
 Tavasz szállításra minden ezer darab
 tégl H Á R O M koronával drágább.
 Tetőcserép ezre 24 korona; kátrány-
 nyal bevont tetőcserép ezre 28 korona.

Tisztelettel

ÁDÁM BALÁZS, téglagyáros.

Lónyirógépek, Hauptner-féle

állatorvosi műszerek,
 állattenyésztési
 cikkek és eszközök.
 v a l a m i n t

eredeti **Mélotte-tejfölözógépek,**
 tejjgazdasági felszerelések,
 teljes tejfeldolgozó gépek:

Geittner és Rauschnál

Budapest, VI. Andrassy-ut 8/A

Arjegyzék kívánura ingyen és bérmentve.

Szölőoltvány, amerikai és ha-
 zai vesszőelad si hirdetemény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Minisztérium
 60900/1896. számú szokványrendelete szerint
 válogatott első osztályu sima és gyökeres
**Ripária-Portalis, Rupestris-Monticóla
 és Vitis-Solonis**

amerikai vadvessző, valamint ugyanily ala-
 nyokra nemesített, fenti rendeletnek minden-
 ben megfelelő, legkiválóbb bor, csemege fajú
gyökeres fás és zöldoltványok
 ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők
 kerülnek nálunk ezen évben nagymeny-
 nyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep
 kezelősége,
 Tapolca, (a Balaton mellett)

IDŐSB. IMRIK JOZSEF

→ KÖNYVNYOMDAJA JÁSZAPÁTIN. ←

A legszebb kivitelben és
 legjutányosabb ár mel-
 lett elvállal minden kő-
 és könyvnyomdai mun-
 kák készítését ugymint:

levélpapírok, borítékok,
 ügyvédi- és közjegyzői
 munkákat; továbbá név-
 jegyek, memorandumok,
 számlák, stb., stb. ☐☐☐